

به راهی که اکثر مردم می روند شک کن چون اغلب
بجای فکر کردن تقلید می کنند
از متمایز بودن فترسی
انگشت نما بودن بهتر از احمق بودن است.

الحسين بالبريد

سَلَامٌ عَلَيْكَ يَا حَسَنُ

« هنر زن بودن »

جلسه یازدهم - ۲۵ خرداد ۱۴۰۵

سَلَامٌ مَّحْرَمٌ

اَلَسَّلَامُ عَلَىٰ حُسَيْنٍ وَعَلَىٰ آلِهِ
وَعَلَىٰ الْحُسَيْنِ وَعَلَىٰ أَصْحَابِهِ

« آیات مرتبط با بانوان: »

در « سورة بقره »:

-
- ۱- « زوج »
۲- « خلیفه »
۳- « سجده »
۴- « سکن »
۵- « کلا »
۶- « یستحیون »
۷- « نساء »
۸- « سحر و تفرقه »
۹- « مباشرت و لباس »
۱۰- « حرث »

(بقره ۲۵)
(بقره ۳۰)
(بقره ۳۴)
(بقره ۳۵)
(بقره ۴۹)
(بقره ۱۰۲)
(بقره ۱۸۷)
(بقره ۲۰۵)

مورد ۱۰: «حرث»

I

نَسَاؤُكُمْ حَرْتُ لَكُمْ فَأَتُوا حَرَّتْكُمْ

أَنى شِئْتُمْ وَ قَدِمُوا لَأَنْفُسِكُمْ

وَ اتَّقُوا اللَّهَ وَ اعْلَمُوا أَنَّكُمْ مَلَاقُوهُ

وَ بَشَرِ الْمُؤْمِنِينَ (بقره/۲۲۳)

ترجمه‌های رایج این آیه:

I

زنان شما « کشتزار » شما هستند،
پس از هر جا (و هر گونه) که خواهید،
به « کشتزار » خود (در) آیید،
و آنها را برای خودتان مقدم دارید،
و از خدا پروا کنید و بدانید که او را خواهید دید،
و مؤمنان را (به این دیدار) مژده ده.

زنانتان «کشتزار» شما هستند.
هر جا که خواهید به کشتزار خود درآیید،
و برای خویش از پیش چیزی فرستید،
و از خدا بترسید،
و بدانید که به نزد او خواهید شد،
و مؤمنان را بشارت ده.

زنان شما « محل بذرافشانی » شما هستند،
پس هر وقت که خواستید با آنان آمیزش کنید،
برای خود از کارهای پسندیده پیش بفرستید،
و از خدا بترسید،
و بدانید که شما با او ملاقات خواهید کرد،
و به اهل ایمان مژده دهید.

زنان شما گشتزار شما پس (برای کشتِ فرزند صالح)
بدانها نزدیک شوید هر گاه (مباشرت آنان) خواهید،
و چیزی برای خود پیش فرستید،
و خدا ترس باشید،
و بدانید که محققا نزد خدا خواهید رفت،
و (ای رسول) اهل ایمان را بشارت ده.

زنانِ شما کشتزار شمايند،

پس از هر جا (و هرگونه) که خواهيد به کشتزار خود

(در) آييد و برای شخص خودتان (در بهره‌مندی از آنها)

پيشدستی کنید و از خدا پروا کنید،

و بدانيد که او را ديدار خواهيد کرد،

و مؤمنان را (به اين ديدار) مژده ده.

زنان شما محلِ بذرافشانی شمايند،
پس هر زمان که بخواهيد مي توانيد،
با آنها آميزش كنيد و (سعي كنيد از اين فرصت بهره گرفته
با پرورش فرزندان صالح) اثر نيكي براي خود از پيش
بفرستيد و از خدا بپرهيزيد و بدانيد
او را ملاقات مي كنيد و به مؤمنان بشارت ده.

«ایرادات» «ترجمه‌های» رایج:

ایراد ۱:

طبق این ترجمه‌ها،

« زنان »، فقط برای « عیاشیِ مردان »

و برای « تولیدِ مثل » هستند،

و خداوند « علیمِ حکیم »،

« نقشِ دیگری » برای زنان مقدرِ نفرموده است.

در حالی که قرآن (ضمن تفکیک انبیاء از مرسلین)،

« **جعل زوجیت** » و « **رسالت رسولان** » را

« با هم » مطرح فرموده و این یعنی:

« نقش و رسالت زن و خانواده »،

در « تحولات جهانی » بسیار تعیین کننده است:

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ

وَجَعَلْنَا لَهُم أَزْوَاجًا...

(رعد/۳۸)

(قطعاً « أنبياء الهی » هم همسر داشته‌اند.)

ایراد ۲:

اگر ترجمه « شَتْم »، « خواستنِ هوسِ آلود » باشد، یعنی:
خداوند، « رفتارِ غلط و متداولِ جوامعِ غیر دینی »،
و نگاهِ « مردانِ هوسران » را « تأیید » کرده،
و این آیه، حاملِ « هیچ پیامِ جدید و نجاتبخشی » نیست،
و « رفتارِ غلطی را در جوامع بشری »، « اصلاح » نمی‌کند،
و نزولِ این آیه، عقلاً و اصلاً « بی‌فایده » است.

ایراد ۳:

اگر « **أَنْتِي** » هر وقت و هر طور و هر طرف (هوس کردید) باشد،
یعنی: « زن » فقط برای « **التذاذِ أَنْتِي** » مرد است،
پس چیزی برای « **آتِي** » و فردایِ مردان نمی‌ماند،
که آنها برای خود « پس انداز » کنند،
لذا عبارت: **قَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ** هم کاملاً « بیهوده » است.

ایراد ۴:

اگر نگاهِ « هوس آلود » به « زن »، مجاز باشد،
پس عبارت تهدیدآمیز: « **وَاتَّقُوا اللَّهَ** »،

و این هشدار که:

« **وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُّلاقُوهُ** » هم،

نسبت به « تخلفِ مردان »، هیچ ضرورتی نداشت.

ایراد ۵:

متأسفانه مترجمین و مفسرین، « **نِسَاءٌ وُكُمُ** » را فقط « **زنان شوهر دار** » « **تصوّر** » کرده‌اند. در حالی که این کلمه در قرآن، علاوه بر « **همسر** »، شامل: « مادر، خواهر، دختر، خاله، عمه و ... » می‌شود، که این ترجمه رایج برای آنها « **بسیار زشت** » است.

ایراد ۶:

در عبارت:

« فَأَتُوا حَرَّتْكُمْ أَنَّى شِئْتُمْ »

فرقِ واژه‌ی: « شِئْتُمْ » با « أَرَادَ »

گفته نشده و مبهم مانده است.

واژه:

« **أراد** و **شاء** »،

در فارسی با « **خواستن** » ترجمه می‌شوند،
اما « مفهوم » آنها با هم خیلی فرق دارد.

فرقِ «أراد با شاء» چیست؟

« **أراد** »، می تواند « **غیر عاقلانه** و **احمقانه** » باشد:

- نساء: ۴۴ وَ يُرِيدُونَ أَنْ تَضَلُّوا السَّبِيلَ
نساء: ۱۵۰ وَ يُرِيدُونَ أَنْ يَفْرُقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَ رَسُولِهِ
أنفال: ۷۱ وَ إِنْ يُرِيدُوا خِيَانَتَكَ
توبه: ۳۲ يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ
هود: ۱۵ مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَ زِينَتَهَا
يوسف: ۲۵ قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا؟
أنبياء: ۷۰ وَ أَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَخْسَرِينَ
حج: ۲۵ وَ مَنْ يُرِدْ فِيهِ بِالْحَادِ بِظُلْمٍ نُدَقَهُ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ
فتح: ۱۵ يُرِيدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا كَلَامَ اللَّهِ

اَمَّا «**شاء**»،

«**خواستنی عالمانه و حکیمانه**»،

و بر مبنای:

«**قابلیت و صلاح مخاطب**» است:

... أَنْ يُنَزِّلَ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ... (بقره/٩٠)

... وَاللَّهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ ... (بقره/١٠٥)

... وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ (بقره/٢١٢)

... وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (بقره/٢١٣)

... وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ بِنَصَرِهِ مَنْ يَشَاءُ ... (آل عمران/١٣)

... وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ (بقره/٢٦١)

هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ ... (آل عمران/٦)

۱- **أراد:** خواست به إقتضاءِ **فاعل**

است.

۲- **شاء:** خواست به إقتضاءِ **مفعول**

است.

مثلاً:

وقتی پزشک می‌گوید: می‌خواهم برای‌ت دارو بنویسم،
این «خواستن» او ربطی به تمایل خودش ندارد،
بلکه او فقط به «إقتضاء و وضع بیمار» توجه دارد
و چیزی که به «صلاح» اوست را تجویز می‌کند.

پس در آیه:

«يَهْدِي (هُوَ)»

«مَنْ يَشَاءُ (هُوَ)»

« يَهْدِي (هو) مِنْ يَشَاء (هو) »

« هدایت می کند هر که را که خودِ آن فرد بخواهد. »

یا:

« هدایت می کند هر که را لایق و قابل ببیند. »

به « دوازده دلیل » ترجمه:

« مزرعه و بذرافشانی و کشتزار »

برای کلمه‌ی « **حَرَث** »،

« غلط و زشت است و مناسب نیست:

دلیل ۱ تا ۹:

« حرث » در « آیات » قرآن:

١- أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَ (٦٣) أَ أَنْتُمْ تَزْرَعُونَهُ أَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ (واقعه/٦٤)

٢- أَنْ اغْدُوا عَلَى حَرْثِكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَارِمِينَ (قلم/٢٢)

٣- زَيْنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنْ: ١- النَّسَاءِ، ٢- وَ الْحَرْثِ، (آل عمران/١٤)

٤- وَ جَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ وَ الْأَنْعَامِ نَصِيبًا فَقَالُوا هَذَا لِلَّهِ ... (أنعام/١٣٦)

٥- وَ قَالُوا: هَذِهِ أَنْعَامُ وَ حَرْثُ حَجَرٍ، لَا يَطْعَمُهَا إِلَّا مَنْ نَشَاءُ ... (أنعام/١٣٨)

٦- وَ دَاوُدَ وَ سُلَيْمَانَ إِذْ يَحْكُمَانِ فِي الْحَرْثِ إِذْ نَفِثَتْ فِيهِ غَنَمٌ ... (أنبياء/٧٨)

٧- مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ ... وَ مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا ... (شورى/٢٠)

٨- وَ إِذَا تَوَلَّى سَعَى فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَ يُهْلِكَ الْحَرْثَ وَ النَّسْلَ (بقره/٢٠٥)

٩- قَالَ: إِنَّهُ يَقُولُ: إِنَّهَا بَقَرَةٌ: لَا ذَلُولَ تُثِيرُ الْأَرْضَ وَ لَا تَسْقِي الْحَرْثَ ... (بقره/٧١)

هیچ مترجمی « کلمه **حرث** » را

در این « **آیه ۹** قرآن » به معنی:

« مزرعه و کشتزار و بذرافشانی »،

ترجمه نکرده است.

دلیل دهم:

طبق نظرِ « التحقيق في ألفاظ القرآن الكريم »:

« **حَرَث** »: هو بلوغ المحصول من الزرع

و « تحصيل النتيجة منه. »

يعنى: چیزی **بعد** از کشت و **قبل** از درو.

دلیل یازدهم:

حضرت أمير المؤمنين صلوات الله عليه هم می فرمایند:

... وَإِنَّ أَمْالَ وَابْنِينَ حَرْثُ الدُّنْيَا

وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ حَرْثُ الْآخِرَةِ

(خطبه ۲۳)

دلیل دوازدهم:

« حضرت امیرالمؤمنین « صلوات الله علیه می فرمایند:

الْعَالِمُ مَنْ عَرَفَ قَدْرَهُ

وَكَفَى بِالْمَرْءِ جَهْلًا أَلَّا يَعْرِفَ قَدْرَهُ ... (خطبه/۱۰۳)

دانا آنست که قدر خود را بشناسد

و در نادانی شخص همین بس که ارزش خود را نهداند ...

... إِنَّ مِنْ أَبْغَضِ الرِّجَالِ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى لَعَبْدًا
وَكَلَّهُ اللَّهُ إِلَى نَفْسِهِ

جَائِرًا عَنْ قَصْدِ السَّبِيلِ سَائِرًا بِغَيْرِ دَلِيلٍ ...

(خطبه/۱۰۳)

منفورترین افراد نزد خدا آنست که خدا او را به خود وا گذاشته،
تا از راه راست منحرف شود و بدون راهنما برود ...

... إِنْ دُعِيَ إِلَى حَرْثِ الدُّنْيَا عَمِلَ،
وَإِنْ دُعِيَ إِلَى حَرْثِ الْآخِرَةِ كَسَلَ،
كَأَنَّ مَا عَمِلَ لَهُ وَاجِبٌ عَلَيْهِ
وَكَأَنَّ مَا وَنَى فِيهِ سَاقِطٌ عَنْهُ. (خطبه/ ۱۰۳)

که اگر به محصولات دنیا دعوت شود تا مرز جان تلاش کند
اما اگر به نعمتهای گوناگون آخرت دعوت شود، سستی ورزد
گویا آنچه برایش کار می کند بر او واجب و آنچه تنبلی می کند را از او نخواستہ اند.

آیه ۲۲۳ چند «بخش» دارد؟

١- نَسَآؤُكُمْ، حَرَّتْ لَكُمْ،

٢- فَأَتُوا حَرَّتْكُمْ أَنِّي تَشْتُمُ

٣- وَقَدَّمُوا لَأَنفُسِكُمْ

٤- وَاتَّقُوا اللَّهَ

٥- وَاعْلَمُوا، أَنَّكُمْ مَلَاقُوهُ

٦- وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ.

ترجمه‌ی «پیشنهادی»
۶ بخش آیه ۲۲۳ بقره:

۱- نِسَاءُكُمْ، حَرَّتُ لَكُمْ

یعنی:

بانوانِ شما (مادر، خواهر، همسر، دختر و همه زنان)،

« پشتمانۀ اعتبارِ شما و اقتدارِ جامعۀاند. »

۲- **فَاتُّوا حَرَّتْكُمْ أَنِّي شَتِّمْ** یعنی:

« شاء » شما باید در راستای « شاء الهی » باشد:

وَمَا تَشَاؤُنَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ (تکویر/۲۹)

وَمَا تَشَاؤُنَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ

إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيماً حَكِيماً (انسان/۳۰)

قرآن در آیه « قبل از آیه ۲۲۳ » هم می‌فرماید:

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذًى فَأَعْتَزِلُوا النِّسَاءَ فِي الْمَحِيضِ

وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّى يَطْهَرْنَ، فَإِذَا تَطَهَّرْنَ

فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ ... (بقره/۲۲۲)

از تو درباره عادت ماهانه می‌پرسند بگو آن رنجی است پس در آن از (آمیزش با) زنان بپرهیزید و به آنها تا پاکیشان نزدیک نشوید پس چون پاک شدند آنطور که خدا به شما اجازه داده با آنها آمیزش کنید

پس « **فَاتُّوْا حَرَّتْكُمْ اَنِّي شَتِّمْ** » یعنی:

مسئولیتِ برنامه‌ریزی و تامینِ رفاه و امنیت

و حفاظتِ از **هِمَّةُ** زنان، به عهدهٔ **هِمَّةُ** مردان است،

و باید « **مصلحت** و **شئون**اتِ **هِمَّةُ** بانوانِ جامعه »،

مطابق با « **شرع** »، « مبنای رفتارِ مردان » باشد.

۳- وَقَدِّمُوا لَأَنْفُسِكُمْ

یعنی: با احترام به

نقش و حفظِ حرمتِ دختران و زنان،

آینده خود را تأمین و تضمین کنید.

۴- وَاتَّقُوا اللَّهَ: یعنی:

در هر گونه ارتباط و تعامل با زنان،
از حدود عقلی و حریم شرعی و الهی،
نباید «تجاوز» کنید.

۵- **وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُلَاقُوهُ**: یعنی:

(شما مردان) برای بی حرمتی و تجاوز به حریم زن،

در برابر خداوند باید پاسخگو باشید.

جالب اینکه قرآن می فرماید: اولین پرسش در قیامت درباره خدا و زنان است:

... وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا (نساء/۱)

ع- وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ: یعنی:

خوشا به حال آن مؤمنانی که با زنان،
ارتباطِ منطقی و محترمانه‌ای دارند،
و از آنها «استفاده ابزاری» نمی‌کنند.

با این « چهار **أمر** مهم **الهی** »،
معلوم می شود که:

« **زنان** »، « **ثروتی آینده ساز** »،

و پشوانه اعتبار مردان و اقتدار جامعه اند.

لذا « **زن** » (برای مؤمنین صالح) **جایزه‌ای** بهتر از بهشت **الهی** « است:

وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ:

۱- **جَنَّاتٍ** تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

۲- **وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ**

۳- **وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ** (بقره/۲۵)

... لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ **جَنَّاتٌ** تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

خَالِدِينَ فِيهَا وَ **أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ** وَ رِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ ...

(آل عمران / ١٥)

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ **جَنَّاتٍ** تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا **لَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ**

وَنُدْخِلُهُمْ ظِلًّا ظَلِيلًا (نساء / ٥٧)

پس « نساء »،
مصدق « حرث » اند:

زیرا « **زنان** » مظهرِ « **انسان** و **انسانیت** »،
و « مهم‌ترین سرمایه‌های با ارزش و امیدبخش »،
و « **با ارزش‌ترین ثروتِ آینده‌ساز** » برای مردان،
و « پشتمانهٔ اعتبار و اقتدارِ جوامع بشری » هستند.
لذا « همهٔ کافرین و منافقین و دشمنانِ انسانیت »^۱ نیز
همواره دنبال « نابودی این سرمایه ارزشمند » هستند:

به همین خاطر است که قرآن می‌فرماید:
اگر (ناأهلانِ منافق) «قدرت» پیدا کنند، می‌کوشند:

«**حرث** = زنان»،

و «**نسل** = جوانان» را «**نابود**» کنند،

تا «جامعه» را به «**فساد**» بکشانند:

وَإِذَا تَوَلَّى سَعَى فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا
وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ

وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفُسَادَ (بقره/۲۰۵)

وقتی منافق دولت پیدا کند برای تبهکاری در زمین می کوشد،
و سرمایه و نسل را نابود می کند، اما خدا تبهکاری را نمی خواهد.

« ترجمہ » ہمہ « آیتہ ۲۲۳ » :«

ای مردان، برای عزّت و اقتدارِ خودتان،
باید حافظِ حُرمت، امنیت و سلامتِ تمام زنان باشید.
زیرا زنانِ شما، « حرث و سرمایهِی » شما هستند،
پس مطابق با مقتضیاتِ زمان، از حرثتان بهره ببرید،
و برای خود پس انداز بگیرید (با آنها آینده خود را بیمه کنید)،

پس طبق آیه ۲۲۳ سوره بقره،

با ارزشترین سرمایه برای قیام و اِقتدارِ مردان

« **بانوان** » هستند.

(و همانطور که تمام کشاورزان و باغداران با دیدن محصولِ خوب و سالم به

وجد آمده و آرامش می‌یابند و از آن « سرمایه‌ ارزشمند » حفاظت می‌کنند)،

« **مردان** » هم باید از همهٔ بانوان برای آیندهٔ خود حفاظت کنند.

نتیجه اینکه:

و با رعایت تقوای الهی،

از « حدود الهی و احکام شرعی » منحرف نشوید،

و بدانید و باور داشته باشید که خالقان را

(برای بازپرسی در باب تعامل با بانوان) ملاقات می‌کنید،

و بر مومنان (ی که حرمت زن را رعایت می‌کنند) بشارت باد.

با این « نگاه »،

هر « مادر و خواهر و همسر و دختری »،

و هر « خاله و عمّه و مادر بزرگ و بانوئی »،

« جواهر و ثروتی آینده ساز »،

و پشتوانهٔ اعتبار مردان و اقتدار جامعه‌اند.

پس « **بانوان** »، « **نقش** » بسیار مهمی دارند،
و باید مانند « حضرت فاطمه زهراء » سلام الله علیها،
ابتدا « خودشان **قدر** » خود را بدانند،
و « **حُرمت** و **نجابتِ خود** » را از هر نظر
و در هر شرائط « حفظ » کنند.

خدایا؛

« **بانوانِ مؤمن** » را

در ایفاء « **نقشِ بسیار مهمّ** » خود،

و در پیدایش « **أُمَّتِ نمونه** » موفق، و آنها را

در زمینه‌سازی ظهور آخرین حجّت سهیم فرما.

